

NÁRODNÝ BEZPEČNOSTNÝ ÚRAD

**SPRÁVA O ČINNOSTI
2013**

OBSAH

1.	IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	1
2.	POSLANIE ÚRADU	2
3.	PERSONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE	2
4.	ČINNOSŤ ÚRADU	4
4.1	LEGISLATÍVA	4
4.2	MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY	5
4.3	OCHRANA UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ	6
4.4	ŠIFROVÁ OCHRANA INFORMÁCIÍ	11
4.5	ELEKTRONICKÝ PODPIS	11
4.6	KONCEPCIA ROZVOJA INFORMAČNÝCH SYSTÉMOV	12
5.	EKONOMIKA A ROZPOČET	13
6.	KONTROLA A AUDIT	14
7.	ZÁVER A PRIORITY NA ROK 2014	15

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

ZÁKLADNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

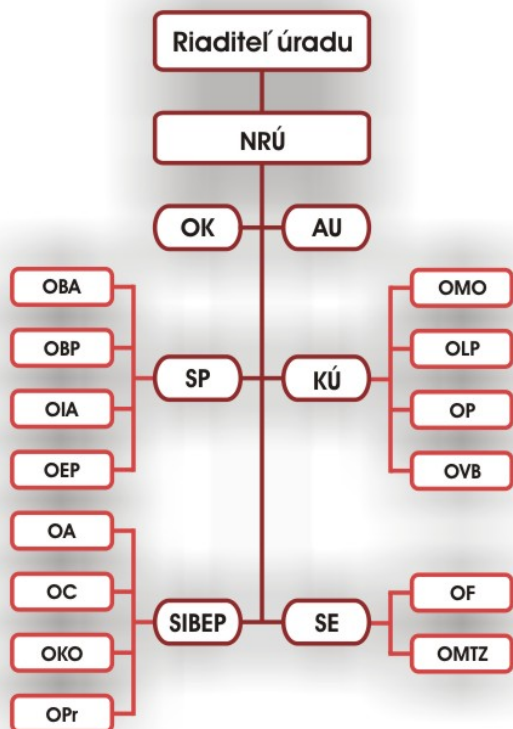
Názov:	Národný bezpečnostný úrad
Sídlo:	Budatínska 30, 851 07 Bratislava
Druh:	ústredný orgán štátnej správy
Štatutárny orgán:	Ing. Jozef Magala
Dátum vzniku:	1. novembra 2001
IČO:	36061701
Kontakt:	+ 421 2 6869 1111, podatelna@nbusr.sk
Webové sídlo:	www.nbusr.sk

HLAVNÉ ČINNOSTI ÚRADU

Tvorba a realizácia štátnej politiky pre oblasť ochrany utajovaných skutočností, šifrovú službu a elektronický podpis.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA ÚRADU

Na čele Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „úrad“) stojí riaditeľ. Úrad sa organizačne člení na priamo riadené útvary, ktoré sa ďalej členia na odbory. Za koordináciu činnosti útvarov zodpovedá námestník riaditeľa úradu. Osobitné postavenie patrí audítorovi.

NRÚ - námestník riaditeľa úradu

AU - vnútorný audítor

OK - odbor kontroly

KÚ - kancelária úradu

OMO - odbor medzinárodných vzťahov a organizačných činností

OLP - odbor legislatívy a práva

OP - odbor personalistiky

OVB - odbor vnútornej bezpečnosti

SP - sekcia previerok

OBA - odbor bezpečnostnej akreditácie

OBP - odbor bezpečnostných previerok

OIA - odbor informačných analýz

OEP - odbor evidencie a podpory

SE - sekcia ekonomiky

OF - odbor finančný

OMTZ - odbor materiálno-technického zabezpečenia

SIBEP - sekcia informačnej bezpečnosti a elektronického podpisu

OA - odbor akreditácie

OC - odbor certifikácie

OKO - odbor kybernetickej ochrany

OPr - odbor prevádzky

2. POSLANIE ÚRADU

Právnym základom pôsobenia úradu je zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane utajovaných skutočností“), zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronickom podpise“) a vykonávacie predpisy k týmto zákonom.

OCHRANA UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

Úrad pôsobí ako ústredný orgán štátnej správy pre oblasť ochrany utajovaných skutočností. Vykonáva bezpečnostné preverky fyzických osôb a podnikateľov (fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba), vykonáva certifikáciu technických prostriedkov, mechanických zábranných prostriedkov a technických zabezpečovacích prostriedkov, uskutočňuje kontrolu utajovaných skutočností v štátnych orgánoch, obciach a v právnických osobách, podieľa sa na ochrane zahraničných informácií a pôsobí ako centrálny register pri výmene utajovaných skutočností. Vo vzťahu k iným štátom, orgánom Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a Organizácii Severoatlantickej zmluvy (ďalej len „NATO“) úrad pôsobí ako národná bezpečnostná autorita. Jeho úlohou je garantovať ochranu utajovaných skutočností iných štátov, EÚ a NATO v podmienkach Slovenskej republiky a súčasne vytvárať národný systém ochrany utajovaných skutočností.

ŠIFROVÁ OCHRANA INFORMÁCIÍ

Úrad je ústredným šifrovým orgánom Slovenskej republiky. V oblasti šifrovej ochrany informácií (ďalej len „ŠOI“) zabezpečuje bezpečné vládne a zahraničné spojenie, vykonáva certifikáciu prostriedkov ŠOI, uskutočňuje kontrolu bezpečnosti ŠOI, vydáva bezpečnostné štandardy ŠOI a koordinuje výskum a vývoj prostriedkov ŠOI.

Úrad je garantom a národnou autoritou pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti ŠOI. Na výmenu informácií a dodávku šifrovacích zariadení a šifrového materiálu, pôsobí v podmienkach úradu Národná distribučná autorita (ďalej len „NDA“), ktorá je vstupným a kontaktným bodom Slovenskej republiky.

ELEKTRONICKÝ PODPIS

Úrad z pozície ústredného orgánu štátnej správy pre elektronický podpis podporuje štátne orgány pri zavádzaní elektronického podpisu. Je prevádzkovateľom koreňovej certifikačnej autority, certifikuje bezpečné produkty elektronického podpisu, elektronickej pečate a časovej pečiatky, posudzuje súlad elektronických podateľní so zákonnými požiadavkami, vykonáva akreditáciu certifikačných autorít a realizuje kontroly certifikačných autorít a príslušných registračných autorít.

3. PERSONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE

Plnenie úloh úradu zabezpečujú príslušníci, ktorí sú v služobnom pomere podľa zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších predpisov a zamestnanci, ktorí sú v pracovnom pomere podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Uchádzači o získanie pracovnej pozície na úrade v služobnom pomere prechádzajú náročným procesom výberu, v ktorom sú kladené vysoké nároky na ich spoľahlivosť, bezúhonnosť a celkovú morálnu spôsobilosť. Okrem štandardných výberových procedúr sa podrobujú bezpečnostnej preverke IV. stupňa (Prísne tajné) a psychologickému vyšetreniu so zameraním na aspekty psychickej a emocionálnej stability. Tento proces je pre uchádzačov časovo a psychicky náročný, avšak na druhej strane zabezpečuje kvalitný výber budúcich príslušníkov úradu.

Počet príslušníkov a zamestnancov úradu a štruktúra ich zaradenia sú v posledných troch rokoch stabilné, nemení sa ani pomer medzi počtom mužov a žien (viď tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1: Počet príslušníkov a zamestnancov (k 31. 12. príslušného kalendárneho roka).

	2011	2012	2013
<i>Príslušníci zaradení do</i>	<i>204 (88,31%)</i>	<i>208 (88,14%)</i>	<i>206 (88,79%)</i>
<i>prípravnej štátnej služby</i>	<i>13 (6,37%)</i>	<i>10 (4,81%)</i>	<i>9 (4,37%)</i>
<i>stálej štátnej služby</i>	<i>189 (92,65%)</i>	<i>196 (94,23%)</i>	<i>194 (94,17%)</i>
<i>dočasnej štátnej služby</i>	<i>2 (0,98%)</i>	<i>2 (0,96%)</i>	<i>3 (1,46%)</i>
<i>Zamestnanci</i>	<i>27 (11,69%)</i>	<i>28 (11,86%)</i>	<i>26 (11,21%)</i>
Spolu	231 (111 mužov a 120 žien)	236 (114 mužov a 122 žien)	232 (110 mužov a 122 žien)

Hoci v posledných rokoch mierne narástol priemerný vek príslušníkov a zamestnancov úradu, veková štruktúra je stabilná a zodpovedá potrebám úradu (viď tabuľka č. 2).

Tabuľka č. 2: Vek príslušníkov a zamestnancov úradu v rokoch 2011 – 2013.

	2011	2012	2013
<i>Mladší ako 34 rokov</i>	<i>74 (32,03%)</i>	<i>68 (28,81%)</i>	<i>59 (25,43%)</i>
<i>35 až 49 rokov</i>	<i>104 (45,02%)</i>	<i>114 (48,31%)</i>	<i>113 (48,71%)</i>
<i>50 až 59 rokov</i>	<i>47 (20,35%)</i>	<i>47 (19,92%)</i>	<i>51 (21,98%)</i>
<i>Starší ako 60 rokov</i>	<i>6 (2,60%)</i>	<i>7 (2,97%)</i>	<i>9 (3,88%)</i>
<i>Priemerný vek</i>	<i>40,8</i>	<i>41,3</i>	<i>42,2</i>

V súlade s plánom školení, limitovaným rozpočtovými možnosťami, úrad svojim príslušníkom a zamestnancom umožňuje udržiavanie odbornej pripravenosti a zručností a prehlbovanie kvalifikácie na odborných kurzoch, seminároch a školeniach doma i v zahraničí. V prípade potreby zabezpečuje aj zvyšovania ich kvalifikácie na vysokých školách a špecializované policajné (odborné) vzdelávanie príslušníkov na Akadémii Policajného zboru v Bratislave, ktoré je podmienkou pre zaradenie do stálej štátnej služby. Údaje o vzdelanostnej štruktúre sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Vzdelanie príslušníkov a zamestnancov úradu v rokoch 2011 – 2013.

	2011	2012	2013
<i>Vysokoškolské - III. stupeň</i>	<i>6 (2,60%)</i>	<i>6 (2,54%)</i>	<i>6 (2,59%)</i>
<i>Vysokoškolské - II. stupeň</i>	<i>166 (71,86%)</i>	<i>171 (72,46%)</i>	<i>174 (75,00%)</i>
<i>Vysokoškolské - I. stupeň</i>	<i>11 (4,76%)</i>	<i>9 (3,81%)</i>	<i>4 (1,72%)</i>
<i>Úplne stredné</i>	<i>46 (19,91%)</i>	<i>48 (20,34%)</i>	<i>46 (19,83%)</i>
<i>Základné</i>	<i>2 (0,87%)</i>	<i>2 (0,85%)</i>	<i>2 (0,86%)</i>

4. ČINNOSŤ ÚRADU

Úrad pri plnení svojich úloh zohľadňuje právny rámec, ktorý vymedzuje jeho základné poslanie. Tvorba a realizácia štátnej politiky pre oblasť ochrany utajovaných skutočností, šifrovú službu a elektronický podpis obsahuje celý rad výkonných, no aj legislatívnych, administratívnych a ďalších podporných činností.

4.1 LEGISLATÍVA

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ PRÁVNE PREDPISY

Prioritnou úlohou v legislatívnej oblasti v roku 2013 bolo pokračovanie legislatívnych prác **na návrhu zákona o ochrane utajovaných informácií**. V prvom rade bolo potrebné zohľadniť ciele vyplývajúce z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2012 - 2016, ktoré predpokladá upraviť problematiku ochrany utajovaných informácií novým spôsobom, s ohľadom na skúsenosti z aplikačnej praxe a požiadavky EÚ a NATO, ktoré poukazujú na potrebu riešenia problematiky kybernetickej bezpečnosti.

Úrad má snahu, aby návrh nového zákona zohľadňoval čo najširšie množstvo odborných aspektov vstupujúcich do jeho jednotlivých oblastí vzhľadom na špecifiká materiálnych, finančných či personálnych možností subjektov, ktoré budú zákon aplikovať v praxi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ úradu v priebehu legislatívneho procesu požiadal predsedu vlády Slovenskej republiky o zmenu termínu predloženia návrhu zákona na rokovanie vlády Slovenskej republiky z mesiaca november 2013 na mesiac november 2014, s čím predseda vlády Slovenskej republiky súhlasil.

Dňa 1. septembra 2013 nadobudla účinnosť novelizácia **vyhlášky NBÚ č. 453/2007 Z. z. o administratívnej bezpečnosti**. Úrad ju vypracoval (uverejnená pod č. 232/2013 Z. z.) ako iniciatívny návrh s cieľom zjednodušenia niektorých opatrení vzťahujúcich sa na manipuláciu s utajovanými skutočnosťami, pričom prihliadal na proces elektronizácie verejnej správy.

S cieľom zjednodušiť procesy súvisiace s bezpečnostnými previerkami podnikateľov úrad pristúpil aj k úprave oblasti priemyselnej bezpečnosti. Dňa 1. novembra 2013 nadobudla účinnosť **vyhláška NBÚ č. 301/2013 Z. z. o priemyselnej bezpečnosti a o bezpečnostnom projekte podnikateľa**. Účelom jej vypracovania bolo upraviť podrobnosti týkajúce sa typov prístupu podnikateľa k utajovaným skutočnostiam, žiadosti o vydanie potvrdenia o priemyselnej bezpečnosti, bezpečnostného projektu, zmluvy o postúpení utajovaných skutočností, potvrdenia o priemyselnej bezpečnosti. Za kľúčovú novinku možno považovať vypracovanie vzoru bezpečnostného projektu, ak sa podnikateľ má iba oboznamovať s utajovanými skutočnosťami. Využitím tohto vzoru pri vypracovávaní žiadosti o vykonanie bezpečnostnej previerky podnikateľské subjekty ušetria čas aj finančné prostriedky.

V súvislosti s prijatím zákona o e-Governmente (zákon č. 305/2013 Z. z.) a zavedením inštitútu elektronickej pečate sa koncom roka 2013 začali práce na **novelizácii vykonávacích predpisov k zákonu o elektronickej podpise**. Schválenie novej legislatívy na úseku elektronického podpisu sa predpokladá v prvom polroku roku 2014.

INTERNÉ PREDPISY

V roku 2013 bolo vo vestníku úradu vydaných **7 nariadení riaditeľa úradu a 16 rozkazov riaditeľa úradu**. S cieľom zefektívniť vykonávané procesy boli upravené podrobnosti týkajúce sa registratúrneho poriadku, organizačného poriadku, vykonávania vonkajšej kontroly a výcviku príslušníkov úradu.

SPRÁVNE A PRIESTUPKOVÉ KONANIE

V roku 2013 úrad ako správny orgán nevedol žiadne **správne konanie** vo veci spáchania správneho deliktu na úseku ochrany utajovaných skutočností.

Rozkladová komisia riaditeľa úradu riešila dva rozklady podané v správnom konaní vo veciach, o ktorých rozhodol v prvom stupni úrad ešte v roku 2012. V oboch prípadoch rozklad navrhla zamietnuť a pôvodné rozhodnutie potvrdiť.

V troch prípadoch konal úrad ako správny orgán podľa **zákona o priestupkoch**, vo všetkých prípadoch to bolo na základe oznámenia štátnych orgánov o neoprávnenej manipulácii s utajovanými písomnosťami. V rámci uvedených konaní boli uložené pokuty fyzickým osobám v celkovej sume 450,- eur.

ZNALECKÁ ČINNOSŤ

Úrad je **znalecká organizácia** zapísaná v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v odbore 520000 – ochrana utajovaných skutočností. V roku 2013 úrad nerealizoval žiadne znalecké skúmanie.

4.2 MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY

VZŤAHY S EÚ A NATO

V medzinárodnom prostredí úrad vystupuje ako **národná bezpečnostná autorita**, spolupracuje s bezpečnostnými orgánmi EÚ a NATO a garantuje ochranu utajovaných skutočností týchto inštitúcií.

Kľúčovými udalosťami roku 2013 boli **Inšpekcia ochrany utajovaných skutočností EÚ**, zameraná na preverenie spôsobilosti Slovenskej republiky ochraňovať utajované skutočnosti EÚ počas slovenského predsedníctva v EÚ v roku 2016 a **Inšpekcia ochrany utajovaných skutočností ATOMAL** uskutočnená s cieľom overiť podmienky ochrany utajovaných informácií ATOMAL, t. j. utajovaných skutočností USA, ktoré sa týkajú strategického jadrového odstrašovania NATO. Oba inšpekčné tímy zhodnotili systém OUS v Slovenskej republike a úroveň OUS označili za bezproblémovú.

Pôsobenie úradu v **bezpečnostných orgánoch NATO** súviselo s plnením úloh, ktoré úradu vyplývajú z členstva Slovenskej republiky v aliancii. Príslušníci úradu sa zúčastňovali na rokovaní Bezpečnostného výboru NATO vo formáte pre bezpečnostnú politiku, ktorý sa v roku 2013 ťažiskovo sústreďoval na prípravu nových bezpečnostných smerníc NATO na ochranu utajovaných skutočností. Významnými sú pravidelné rokovania Bezpečnostného výboru v hlavnom formáte, ktorý združuje riaditeľov bezpečnostných autorít členských krajín a v oblasti ochrany utajovaných skutočností je vrcholným rozhodovacím orgánom NATO. Na expertnej úrovni sa príslušníci úradu zúčastňovali na rokovaní orgánov NATO, ktoré rozhodujú o certifikácii informačných systémov určených na prenos utajovaných skutočností, plnia úlohy pri distribúcii šifrovaného materiálu, riešia otázky spojené so spolupracou NATO so súkromným sektorom. Z pohľadu ochrany utajovaných skutočností k najväčším aktuálnym výzvam patrí výstavba nového sídla NATO, v rámci ktorej úrad zodpovedá za národnú inštaláciu informačno-komunikačných technológií v priestoroch budúceho pôsobiska Stálej delegácie Slovenskej republiky pri NATO.

Príslušníci úradu sa v roku 2013 pravidelne zúčastňovali rokovaní **bezpečnostných výborov EÚ**. Úrad má zastúpenie v Bezpečnostnom výbore Rady EÚ, ktorý plní poradnú úlohu Generálneho sekretariátu Rady pri príprave politík bezpečnosti a ochrany utajovaných skutočností tejto inštitúcie, v 2 podvýboroch Rady – pre informačnú bezpečnosť a pre akreditáciu, v Poradnej skupine Komisie EÚ pre bezpečnostnú politiku, ktorá zodpovedá za prípravu a výkon bezpečnostných politík a pravidiel v rámci Komisie EÚ. Nosnou časťou agendy skupiny v roku 2013 bolo ukončenie procesu revízie bezpečnostných pravidiel komisie na ochranu utajovaných skutočností. V rámci Komisie EÚ úrad participuje aj na budovaní satelitného systému Galileo, vydávaní štandardov pre elektronický podpis a na príprave bezpečnostných predpisov týkajúcich sa ochrany utajovaných skutočností Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.

Činnosť úradu pri ochrane utajovaných skutočností EÚ sa neobmedzuje iba na prácu v agentúrach EÚ, pracovných skupinách a podskupinách. Prostredníctvom **programu EÚ TAIEX (Technical Assistance and**

Information Exchange) úrad poskytuje asistenciu v oblasti implementácie ochrany utajovaných skutočností krajinám uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ. V zmysle zahraničnej politiky SR na rok 2013 bol pre úrad prioritným región západného Balkánu. V roku 2013 úrad v rámci tohto programu vykonal 4 aktivity. V Macedónsku príslušníci úradu prezentovali svoje skúsenosti z oblasti fyzickej a objektovej bezpečnosti, na workshope organizovanom Ministerstvom bezpečnosti Bosny a Hercegoviny poskytli svoje poznatky o ochrane pred nežiaducim elektromagnetickým vyžarovaním. Výmena skúseností a poznatkov prešla aj počas návštev odborníkov z uvedených štátov na pôde úradu.

BILATERÁLNE VZŤAHY

V roku 2013 pokračovalo rozširovanie počtu **bilaterálnych zmlúv** pre oblasť výmeny a ochrany utajovaných skutočností. Bez týchto zmlúv by úrad nemohol vykonávať bezpečnostné previerky cudzincov, súkromný sektor by sa nemohol zúčastňovať realizácie zákaziek, pri ktorých dochádza k postupovaniu zahraničných utajovaných skutočností firmám. Úrad ako gestorský orgán oslovuje svojich partnerov v zahraničí a pripravuje návrhy textov zmlúv, ktoré následne schvaľuje vláda Slovenskej republiky. V roku 2013 bola podpísaná nová dohoda s **Poľskom**, ktorá po ratifikácii poľským parlamentom nahradí v súčasnosti platný dokument. Platnosť nadobudli dohoda so **Srbskom** a s **Luxemburskom**. Uskutočnili sa expertné rokovania s **Arménskom** a **Kazachstanom**, návrhy dohôd boli posunuté do vnútroštátneho legislatívneho procesu.

4.3 OCHRANA UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

PERSONÁLNA BEZPEČNOSŤ

Jednou z kľúčových činností úradu je vykonávanie bezpečnostných previerok fyzických osôb. V roku 2013 úrad prijal 2 776 žiadostí o vykonanie bezpečnostnej previerky fyzickej osoby. Za sledované obdobie bolo vydaných 2 654 osvedčení, z toho 1117 osvedčení pre Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Počty osvedčení vydaných v roku 2013 a porovnanie údajov s rokom 2012 sú prehľadne uvedené v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4: Prehľad osvedčení vydaných v rokoch 2012 a 2013.

Stupeň utajenia	2012	2013
Dôverné	1159	1277
Dôverné pre MO SR	231	345
Tajné	962	1050
Tajné pre MO SR	656	628
Prísne Tajné	380	327
Prísne Tajné pre MO SR	217	144
Spolu	2501	2654

V roku 2013 bolo vydaných 31 rozhodnutí a podaných 5 odvolaní navrhovaných osôb proti rozhodnutiu úradu. V 4 prípadoch Výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „výbor“) rozhodnutie úradu potvrdil, v 1 prípade výbor rozhodnutie úradu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Tabuľka č. 5 prehľadne zobrazuje tieto údaje a vyjadruje ich porovnanie s údajmi za predchádzajúci rok.

Tabuľka č. 5: Odvolania fyzických osôb proti rozhodnutiam úradu v rokoch 2012 a 2013.

	2012	2013
Počet rozhodnutí	28	31
Počet odvolaní	12	5
Počet rozhodnutí, ktoré výbor potvrdil	8	4
Počet rozhodnutí, ktoré výbor zrušil	4	1
Počet žalôb podaných na Najvyššom súde	1	0

Počet prijatých žiadostí o vykonanie bezpečnostnej previerky cudzinca v roku 2013 bol 12, osvedčenie bolo vydané vo všetkých 12 prípadoch.

Vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam postupovaným NATO a EÚ bolo navrhovaným osobám vydaných 3218 certifikátov (1553 certifikátov NATO a 1657 certifikátov EÚ). Úrad vydal 11 certifikátov NATO ATOMAL.

Držitelia certifikátov sú povinní každoročne absolvovať poučenie o povinnostiach na ochranu utajovaných skutočností NATO, resp. EÚ. V roku 2013 úrad vykonal 766 poučení osôb zo štátneho i súkromného sektoru. Špeciálnym druhom poučenia je poučenie držiteľov certifikátov NATO ATOMAL, ktoré sa nevykonávajú len v pravidelných ročných intervaloch, ale aj v čase nadobudnutia a zániku jeho platnosti (vstupné, každoročné a záverečné poučenia). Certifikáty NATO ATOMAL oprávňujú na prístup k utajovaným skutočnostiam USA, ktoré sa týkajú strategického jadrového odstrašovania NATO a preto sa vydávajú úzkemu okruhu osôb. V Slovenskej republike je aktuálne 34 držiteľov certifikátov NATO ATOMAL, v roku 2013 úrad vykonal 54 poučení.

PRIEMYSELNÁ BEZPEČNOSŤ

V roku 2013 bolo podaných 98 žiadostí o vykonanie bezpečnostnej previerky podnikateľa. 4 žiadosti boli podané na stupeň utajenia Vyhradené, 73 žiadostí na stupeň utajenia Dôverné, 19 žiadostí na stupeň utajenia Tajné a 2 žiadosti na stupeň utajenia Prísne tajné.

Úrad v roku 2013 vydal 86 potvrdení o priemyselnej bezpečnosti, v jednom prípade bola bezpečnostná previerka podnikateľa ukončená zastavením. 58 zo všetkých potvrdení bolo vydaných iba na oboznamovanie s utajovanými skutočnosťami. Prehľad o potvrdeniach vydaných v roku 2013 a porovnanie s údajmi za rok 2012 sú uvedené v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6: Prehľad potvrdení o priemyselnej bezpečnosti vydaných v rokoch 2012 a 2013.

Stupeň utajenia (z toho oprávnenia iba na oboznamovanie)	2012	2013
Vyhradené	3 (2)	3 (3)
Dôverné	47 (35)	65 (49)
Tajné	11 (9)	16 (5)
Prísne Tajné	3 (2)	2 (1)
Spolu	64 (48)	86 (58)

Do 30. 11. 2013 úrad vydal 6 rozhodnutí, ktorými zrušil platné potvrdenie o priemyselnej bezpečnosti a 2 rozhodnutia, ktorými ukončil bezpečnostnú previerku podnikateľa. Proti rozhodnutiam úradu boli podané 4 odvolania. V jednom prípade úrad rozhodol o odvolaní autoremedúrou, pretože zo strany žiadateľov boli odstránené prekážky pre vydanie potvrdenia. V 3 prípadoch o odvolaniach podnikateľov rozhodoval výbor, pričom v jednom prípade rozhodnutie úradu potvrdil a v dvoch prípadoch zrušil a vrátil na nové konanie. Proti zostávajúcim 4 rozhodnutiam sa podnikatelia neodvolali. Prehľad týchto rozhodnutí je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7: Odvolania podnikateľov proti rozhodnutiam úradu v rokoch 2012 a 2013.

	2012	2013 (do 30.11.)
Počet rozhodnutí	14	8
Počet odvolaní	4	4
Počet odvolaní - autoremedúra	3	1
Počet rozhodnutí, ktoré výbor potvrdil	1	1
Počet rozhodnutí, ktoré výbor zrušil	0	2
Počet žalôb podaných na Najvyššom súde	0	0

Vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam NATO a EÚ bolo v roku 2013 podnikateľom vydaných 6 certifikátov EÚ a 5 certifikátov NATO.

Pre jeden štátny orgán bol v roku 2013 vydaný súhlas úradu na postupovanie utajovaných skutočností Slovenskej republiky zahraničnej právnickej osobe.

ADMINISTRATÍVNA BEZPEČNOSŤ

Úrad v roku 2013 zaevidoval v protokole utajovaných písomností 3876 utajovaných písomností. Prehľad je uvedený v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8: Počet zaevidovaných utajovaných písomností na úrade v rokoch 2012 a 2013.

Stupeň utajenia	2012	2013
Vyhradené	2751	3613
Dôverné	394	260
Tajné	1	3
Prísne tajné	1	0

V oblasti administratívnej bezpečnosti poskytuje úrad štátnym inštitúciám, právnickým i fyzickým osobám metodickú pomoc formou písomných usmernení ako aj formou školení a prednášok.

CENTRÁLNY REGISTER

Centrálny register Slovenskej republiky, ktorý vedie úrad, plní úlohy prijímateľa a odosielateľa utajovaných skutočností, ktoré sú vymieňané v rámci medzinárodnej spolupráce. V roku 2013 bolo jeho prostredníctvom zaevidovaných 1803 utajovaných písomností NATO a 1775 utajovaných písomností EÚ. Úrad v hodnotenom období sprostredkoval 59 výmen utajovaných skutočností so zahraničnými štátmi. Prehľad činnosti centrálného registra v roku 2013 a porovnanie údajov s rokom 2012 je uvedený v tabuľkách č. 9 až 11.

Tabuľka č. 9: Počet zaevidovaných utajovaných písomností NATO v rokoch 2012 a 2013.

Stupeň utajenia	2012	2013
NATO RESTRICTED	1336	321
NATO CONFIDENTIAL	1011	993
NATO SECRET	578	489
NATO TOP SECRET	0	0

Tabuľka č. 10: Počet zaevidovaných utajovaných písomností EÚ v rokoch 2012 a 2013.

Stupeň utajenia	2012	2013
EU RESTRICTED	1046	1040
EU CONFIDENTIAL	704	625
EU SECRET	75	110
EU TOP SECRET	0	0

Tabuľka č. 11: Výmena utajovaných skutočností so zahraničnými štátmi v rokoch 2012 a 2013.

Stupeň utajenia	2012	2013
Vyhradené	16	14
Dôverné	11	3
Tajné	26	34
Prísne tajné	10	8

Na úrade je od roku 2010 vytvorený aj register utajovaných skutočností **NATO ATOMAL**. V roku 2013 nezaevidoval žiadnu utajovanú skutočnosť.

Centrálny register zabezpečoval výmenu utajovaných skutočností aj pri cvičení NATO **ABLE STAFF 2013**, ktoré ponúklo ideálnu príležitosť na precvičenie postupov pri riešení krízových situácií a testovaní zavedených procedúr komunikačných systémov súvisiacich s jadrovým plánovaním a konzultáciami NATO.

FYZICKÁ A OBJEKTOVÁ BEZPEČNOSŤ

V oblasti **fyzickej a objektovej bezpečnosti** úrad plní funkciu certifikačnej autority pre oblasť certifikácie mechanických zábranných prostriedkov a technických zabezpečovacích prostriedkov. V roku 2013 vydal 36 certifikátov mechanických zábranných prostriedkov a technických zabezpečovacích prostriedkov. V rámci realizovaných bezpečnostných previerok podnikateľov bolo v roku 2013 vykonaných 38 posúdení opatrení fyzickej a objektovej bezpečnosti na ochranu utajovaných skutočností u preverovaných subjektov.

Úrad na základe žiadosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky posúdil 6 dokumentácií fyzickej a objektovej bezpečnosti zastupiteľských úradov Slovenskej republiky. Úrad v tejto oblasti vypracoval 43 metodických usmernení, z toho 7 pre štátne orgány a 36 pre podnikateľské subjekty.

OCHRANA PRED NEŽIADUCIM ELEKTROMAGNETICKÝM VYŽAROVANÍM

V oblasti zabezpečenia ochrany utajovaných skutočností pred ich únikom prostredníctvom **nežiaduceho elektromagnetického vyžarovania (ďalej len „NEV“)** úrad vykonával zónové merania priestorov a merania technických prostriedkov a prostriedkov ŠOI v špecializovanom Tempest laboratóriu. Dňa 1. apríla 2013 úrad vydal bezpečnostný štandard na ochranu pred NEV „*Výber a inštalácia Tempest zariadení*“, ktorý obsahovo vychádza z dokumentov NATO a EÚ.

CERTIFIKÁCIA A AKREDITÁCIA

V oblasti informačnej bezpečnosti úrad v roku 2013 vydal celkom 122 certifikátov technických prostriedkov. Ich prehľad je uvedený v tabuľke č. 12.

Tabuľka č. 12: Prehľad vydaných certifikátov technických prostriedkov v roku 2013.

	Vyhradené	Dôverné	Tajné	Prísne tajné	Spolu
Samostatný osobný počítač	56	29	5	1	91
Počítačová sieť	2	6	0	0	8
Písací stroj, elektrický	0	0	0	0	0
Písací stroj, mechanický	3	6	5	0	14
Multifunkčné zariadenie	0	2	0	0	2
Kopírovacie zariadenie	5	0	2	0	7
Konferenčný systém	0	0	0	0	0
Spolu	66	43	12	1	122

Okrem certifikačných procesov slúžiacich na overenie schopností technických prostriedkov ochraňovať národné utajované skutočnosti, úrad vykonáva aj **akreditačné činnosti**, ktoré slúžia na overenie schopností prostriedkov ochraňovať utajované skutočnosti NATO a EÚ. V rámci týchto aktivít bol v roku 2013 akreditovaný systém **NNCCRS (NATO NUCLEAR COMMAND CONTROL & REPORTING SYSTEM)** pre potreby riadenia činností v oblasti atómových zbraní a systém TUMBA 3 (komunikačný systém spravodajských služieb NATO). Vo vzťahu k EÚ bol akreditovaný komunikačný a informačný systém **FADO (FALSE AUTHENTIC DOCUMENT EUROPEAN IMAGE ARCHIVING SYSTEM)**.

V rámci projektu výstavby nového sídla NATO bola vypracovaná predprojektová dokumentácia výstavby informačno-komunikačných technológií Stálej delegácie pri NATO. V rámci projektu práce pokračujú v stanovených termínoch, ukončenie projektu a odovzdanie budovy sa plánuje na rok 2016.

Úrad participuje aj na výskume a vývoji technických prostriedkov, pričom jeho cieľom je posilňovať národné a medzinárodné spôsobilosti ochrany utajovaných skutočností. Príkladmi týchto ambícií je účasť úradu na **projekte EÚ FREESIC (Free Secure Interoperable Communications)**, ktorého cieľom je navrhnúť kompatibilný a bezpečný spôsob komunikácie záchranných zložiek členských krajín EÚ.

OCHRANA KYBERNETICKÉHO PRIESTORU

V oblasti **ochrany kybernetického priestoru** úrad garantuje ochranu kybernetického priestoru v prostredí pozostávajúcom z technických prostriedkov a prostriedkov ŠOI. Úrad je styčným bodom pre spoluprácu s NATO. V spolupráci s prevádzkovateľmi dotknutých komunikačných a informačných systémov národných utajovaných skutočností a klasifikovaných informácií NATO a EÚ zabezpečuje zber, riešenie a koordináciu riešenia bezpečnostných incidentov v Slovenskej republike. Úrad je kontaktným miestom pre partnerov systému včasného varovania a pre zahraničných partnerov a plní úlohy súvisiace s cvičeniami NATO zameranými na oblasť kybernetickej bezpečnosti.

Na úrade pôsobí špecializované pracovisko počítačovej bezpečnosti a reakcie na incidenty – **Bezpečnostné a prevádzkové monitorovacie centrum (SK CSIRC)**. Úrad neustále rozvíja spôsobilosti tohto pracoviska tak, aby sa postupne stalo plnohodnotným nástrojom pri ochrane utajovaných skutočností v elektronickej podobe. Úrad využíva medzirezortný komunikačný a informačný systém Apeiron, určený na výmenu informácií medzi rezortmi spolupracujúcimi v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Úrad plní aj úlohy kontaktného bodu vo varovnom mechanizme pre sieťové bezpečnostné incidenty EÚ (Network Security Incident Alert Mechanism). V roku 2013 začal úrad plniť úlohy v Národnom bezpečnostnom analytickom centre, ktoré je zriadené v organizačnej štruktúre Slovenskej informačnej služby.

Cvičenie kybernetickej ochrany **NATO – Cyber Coalition 2013** preverilo pripravenosť partnerov komunikovať v reálnom čase, realizovať výmenu utajovaných skutočností v záujme eliminácie kybernetických útokov a odstraňovania ich následkov. Úrad bol hlavným kontaktným bodom pre NATO, zástupca úradu sa cvičenia

zúčastnil v hlavnom štábe v Estónsku, odkiaľ bolo riadené. Tím formujúceho sa SK CSIRC potvrdil svoju schopnosť začleniť sa do medzinárodnej komunity pri ochrane kybernetického priestoru.

4.4 ŠIFROVÁ OCHRANA INFORMÁCIÍ

Úrad plní úlohy **ústredného šifrového orgánu**, z čoho mu vyplývajú konkrétne povinnosti a kompetencie. Systém ŠOI je založený na overenej štruktúre rezortných šifrových orgánov (ďalej len „ReŠO“) a ich úzkej spolupráci s ústredným šifrovým orgánom. 1. mája 2013 bol zriadený rezortný šifrový orgán úradu, počet ReŠO v roku 2013 na ústredných orgánoch štátnej správy bol 13. V uplynulom roku úrad vykonal 80 školení odbornej spôsobilosti zamestnancov na úseku ŠOI.

Úrad ako **gestor vládneho a zahraničného spojenia** zabezpečuje správu systémov a prostriedkov ŠOI schválených do prevádzky v rámci štátnej správy a v podmienkach úradu. Priebežne zabezpečuje operatívne požiadavky rezortov a súvisiacu podporu pre tieto systémy a prostriedky ŠOI, najmä výrobu a distribúciu národného šifrového materiálu a poradenstvo pre údržbu nasadených prostriedkov ŠOI. Úrad vykonáva a zabezpečuje podmienky pre výskum v oblasti kryptológie a pre vývoj prostriedkov ŠOI. V oblasti certifikácie prostriedkov ŠOI v roku 2010 úrad vydal 10 certifikátov pre systémy a prostriedky ŠOI a vyvinul 1 nový prostriedok ŠOI.

Úrad v oblasti medzinárodnej spolupráce na úseku ŠOI v rámci budovania spôsobilostí distribúcie šifrových materiálov elektronickým spôsobom vytvoril podmienky na akreditáciu systému **elektronického manažmentu kľúčov „DEKMS“**, ktorý bude slúžiť na distribúciu šifrového materiálu v rámci NATO. Bola vykonaná detailná analýza postupov a pokračovali práce na vytváraní podmienok na jednotné postupy distribúcie šifrových materiálov v rámci EÚ, NATO ako aj v národných podmienkach.

V roku 2013 sa úrad zapájal do **programu NATO SPS (NATO Science for Peace and Security Programme)**, v rámci ktorého poskytol záštitu nad medzinárodným projektom šifrovej ochrany informácií, ktorého sa zúčastňuje aj slovenská akademická obec.

4.5 ELEKTRONICKÝ PODPIS

V roku 2013 úrad certifikoval 11 produktov pre zaručený elektronický podpis, posúdil zhodu 2 elektronických podateľní a uznal 1 zahraničný certifikát bezpečného produktu pre zaručený elektronický podpis.

KOREŇOVÁ CERTIFIKAČNÁ AUTORITA

Úrad je prevádzkovateľom **koreňovej certifikačnej autority Slovenskej republiky**, ktorá akreditovaným certifikačným autoritám vydáva certifikáty verejných kľúčov. V súvislosti so spustením **vydávania elektronických identifikačných kariet (ďalej len „eID“)**, ktoré môžu byť použité ako nosič asymetrického kľúčového páru a kvalifikovaného certifikátu občana, vydala koreňová certifikačná autorita akreditovanej certifikačnej autorite Disig, a.s. certifikát verejného kľúča pre technologickú inštanciu SVK eID ACA vybudovanú a prevádzkovanú uvedenou certifikačnou autoritou.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ CERTIFIKAČNÁ AUTORITA

Úrad je zriaďovateľom **Slovenskej národnej certifikačnej autority (ďalej len „SNCA“)**, ktorá poskytuje akreditovanú certifikačnú službu správy kvalifikovaných certifikátov a akreditovanú certifikačnú službu vydávania časových pečiatok. Okrem úradu sú zmluvnými klientmi SNCA niektoré zložky štátnej správy, z ktorých najvýznamnejším je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“). Úrad pre potreby MV SR zabezpečuje najmä certifikačné služby pre oblasť technologických certifikátov (elektronický podpis, šifrovanie, autentizácia, vytváranie bezpečného šifrového kanála, podpisovanie zdrojového kódu aplikácií a ovládačov, certifikáty webserverov, certifikáty aplikačných serverov, certifikáty pre VPN koncentrátoři). V roku 2013 sa spolupráca rozšírila o poskytovanie certifikačných služieb pre eID a vydávanie časových pečiatok.

ODBORNÁ ČINNOSŤ

Úrad je prevádzkovateľom technológie na **vedenie zoznamu všetkých vydaných kvalifikovaných certifikátov**, ktorý obsahuje informácie o ich platnosti. V roku 2013 bol úrad požiadaný o poskytnutie informácií z tohto zoznamu v dvoch prípadoch. Prvú žiadosť podal Okresný súd Bratislava I v súvislosti s podaním Lawyer Partners, a. s., v druhom prípade Okresný súd Kežmarok v súvislosti s Výkonom rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Lawyer Partners, a.s. proti Slovenskej republike. Úrad v oboch prípadoch súčinnosť poskytol v požadovanom rozsahu.

4.6 KONCEPCIA ROZVOJA INFORMAČNÝCH SYSTÉMOV

V súlade s **Národnou koncepciou informatizácie verejnej správy**, ktorá nadväzuje na vládnu Stratégiu informatizácie verejnej správy (Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2008), stanovuje architektúru integrovaných informačných systémov verejnej správy a predpisuje štandardy ich budovania s cieľom zabezpečiť interoperabilitu a nezávislosť na technologických platformách, je úrad povinný stanoviť základné požiadavky na vlastné informačné systémy, vrátane ich implementácie do celkového systému e-Governmentu.

Kľúčovým dokumentom úradu týkajúcim sa informatizácie verejnej správy spracovávaným v rámci jednotlivých orgánov verejnej moci je **Koncepcia rozvoja informačných systémov (ďalej len „KRIS“)**. Obsahuje informácie o prevádzkovaných informačných systémoch, informácie o elektronických službách, ďalšie s tým súvisiace technologické, administratívne a organizačné údaje a predkladá koncepciu zavádzania nových elektronických služieb. V roku 2013 bola schválená nová verzia KRIS, ktorá obsahuje súčasne i plánované e-Government služby v súlade s čiastkovou štúdiou uskutočniteľnosti projektov prioritnej osi č. 1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb Operačného programu Informatizácia spoločnosti s názvom „Elektronické služby Národného bezpečnostného úradu“ (ďalej len „štúdia uskutočniteľnosti“).

ELEKTRONICKÉ SLUŽBY NÁRODNÉHO BEZPEČNOSTNÉHO ÚRADU

Operačný program Informatizácia spoločnosti je referenčný dokument, na základe ktorého je z európskych štrukturálnych fondov poskytovaná **podpora na projekty informatizácie spoločnosti**. Začiatkom roka 2013 bolo rozhodnuté, že úrad bude pri realizácii projektu informatizácie žiadať o pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskeho spoločenstva. Žiadosti o nenávratný finančný príspevok predchádzalo vypracovanie a schválenie štúdie uskutočniteľnosti. Žiadosť bola schválená a Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) s úradom uzavrelo zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku vo výške 11 760 000,00 EUR s účinnosťou od 11. decembra 2013.

Cieľom projektu je **zavedenie plne elektronických služieb úradu**, ktoré zabezpečia občanom a podnikateľom komplexné vybavovanie záležitostí vo vzťahu k úradu. Výsledkom bude zjednodušenie administratívy občanov a podnikateľov, ako aj skrátenie lehôt konania. Cieľové riešenie bude umožňovať plne elektronickú formu komunikácie a výmenu dokumentov. Zároveň bude umožnený elektronický výkon verejnej moci pre všetky povinné osoby, ktoré môžu zabezpečiť efektívny, rýchly, bezpečný a spoľahlivý výkon svojej agendy. Bez uvedených služieb by nemohla infraštruktúra, či už vo verejnom sektore alebo v komerčnom sektore efektívne fungovať, najmä pokiaľ ide o okamžité overenie platnosti elektronického podpisu, resp. zaručeného elektronického podpisu, elektronickej pečate, resp. zaručenej elektronickej pečate a časovej pečiatky. Prínosy sa v praxi prejavujú v možnosti bezpečného elektronického potvrdenia úkonov, v zrýchlení konaní a v kontrole a integrite informácií vrátane ich zabezpečenia pred zneužitím. Službu na vydanie certifikátu osvedčenia a rozhodnutia o autorizácii osoby bolo doteraz možné zabezpečiť len listinnou formou, po zavedení projektu to bude možné aj elektronicky.

5. EKONOMIKA A ROZPOČET

Národná rada Slovenskej republiky dňa 13. decembra 2012 zákonom č. 438/2012 Z. z. schválila vládny návrh štátneho rozpočtu. Pridelené finančné prostriedky úrad použil na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov, bola zachovaná hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť ich použitia. V rámci uzatvárania zmlúv sa úrad nezaviazal na úhrady, ktoré by neboli kryté rozpočtom na aktuálny rok a zaťažili by budúci rozpočet úradu.

Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtu kapitoly 41 – Národný bezpečnostný úrad (ďalej len „rozpočet úradu“), vplyv rozpočtových opatrení na výšku rozpočtu k 31. decembru 2013 a porovnanie čerpania finančných prostriedkov ku schválenému a upravenému rozpočtu k 31. decembru 2013 je podrobne uvedený v tabuľke č. 13.

Tabuľka č. 13: Rozpočet úradu v roku 2013.

	Rozpis rozpočtu	Upravený rozpočet	Čerpanie	Plnenie ku schválenému rozpočtu	Plnenie k upravenému rozpočtu
I. Príjmy kapitoly					
A. Záväzný ukazovateľ	35 000 €	35 000 €	198 438,24 €	566,97 %	566,97 %
B. Prostriedky z rozpočtu EÚ	0 €	0 €	3 249,34 €	-	-
II. Výdavky kapitoly celkom (A+B)	7 689 990 €	8 181 900,33 €	8 100 138,55 €	105,33 %	99,00 %
A. Výdavky spolu bez prostriedkov Európskej únie (600+700)	7 689 990 €	8 181 900,33 €	8 096 889,21 €	105,29 %	98,96 %
z toho:					
A.1. prostriedky štátneho rozpočtu, kód zdroja 111 kód zdroja 131	7 689 990 €	7 678 427,33 € 503 473,00 €	7 593 497,11 € 503 392,10 €	98,75 % -	98,89 % 99,98 %
A.2. prostriedky na spolufinancovanie	0 €	0 €	122,72 €	-	-
A.3. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), (kód zdroja 111) z toho: aparát ústredného orgánu	4 378 313 € 4 378 313 €	4 373 139 € 4 373 139 €	4 371 920,85 € 4 371 920,85 €	99,85 % 99,85 %	99,97 % 99,97 %
Počet zamestnancov podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 67/2010 z toho: aparát ústredného orgánu	246 osôb 246 osôb	246 osôb 246 osôb	223 osôb* 223 osôb*	90,65 % 90,65 %	90,65 % 90,65 %
A.4. kapitálové výdavky (700), bez prostriedkov na spolufinancovanie z toho: kód zdroja 111 kód zdroja 131C	0 € 0 € 0 €	553 473,00 € 50 000,00 € 503 473,00 €	549 160,03 € 45 767,93 € 503 392,10 €	- - -	99,22 % 91,54 % 99,98 %
B. Prostriedky Európskej únie	0 €	0 €	3 249,34 €	-	-
C. Výdavky štátneho rozpočtu na realizáciu programov vlády SR 085 – Bezpečnosť informácií	7 689 990 €	8 181 900,33 €	8 100 138,55 €	105,33 %	99,00 %
D. Systemizácia policajtov v štátnej službe: objem finančných prostriedkov na služobné príjmy v štátnej službe počet miest spolu	4 142 632 € 229 osôb	4 142 632 € 216 osôb	4 141 926,35 € 197 osôb*	99,98 % 86,03 %	99,98 % 91,20 %

* evidenčný počet zamestnancov k 31. 12. 2013

Záväzné ukazovatele rozpočtu úradu boli v roku 2013 dodržané. Oproti upravenému rozpočtu došlo k prekročeniu príjmov o 163 438,24 €, výdavky prekročené neboli.

6. KONTROLA A AUDIT

Kontrolná a audítorská činnosť je kontrolovanými subjektmi neraz vnímaná ako nepríjemná a represívna, má však aj preventívny a edukačný význam. Poskytuje tiež cenné poznatky a spätnú väzbu o stave dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov.

VONKAJŠIA KONTROLA

Úrad v roku 2013 vykonal **30 vonkajších kontrol ochrany utajovaných skutočností** (28 plánovaných a 2 mimoriadne). 19 kontrol prebehlo v štátnych orgánoch a organizáciách, pričom 17 z nich bolo komplexne zameraných na všetky oblasti bezpečnosti, v 2 prípadoch išlo o následné kontroly odstránenia nedostatkov. Kontrola bola prednostne smerovaná do nižších úrovní organizácií, aby bolo možné overiť, či dochádza k prenosu a implementácii bezpečnostných opatrení z vedenia na podriadené zložky. Úrad vykonával kontrolu v úzkej súčinnosti s orgánmi štátnej správy, ktorých zamestnanci boli priamo prizvaní do kontrolnej skupiny, alebo prítomní pri výkone kontroly, čo umožnilo rýchlejšie poskytovanie podkladov. 11 kontrol podnikateľov, ktorým štátne orgány postúpili utajované skutočnosti, bolo upriamených najmä na komplexnosť zabezpečenia utajovaných skutočností a koordináciu opatrení jednotlivých oblastí bezpečnosti.

26 kontrol bolo ukončených záznamom o kontrole (nebolo konštatované porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov), 4 kontroly boli ukončené protokolom o výsledku kontroly (dve v podmienkach podnikateľov).

V roku 2013 úrad vykonal v oblasti **elektronického podpisu 8 kontrol** certifikovaných autorít a akreditovaných certifikovaných autorít. Nebolo pri nich zistené žiadne porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov.

VNÚTORNÁ KONTROLA

Na úrade sa v uplynulom roku uskutočnilo **19 vnútorných kontrolných akcií**. Vnútorný kontrolný systém úradu sa vyvíja a zdokonaľuje, kontroly sa zamerali na následné finančné kontroly, kontrolu ochrany utajovaných skutočností, dodržiavania ustanovení zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, plnenia uznesení vlády Slovenskej republiky a interných predpisov. Výsledky kontrol potvrdili, že väčšina v minulosti prijatých opatrení bola účinná.

VONKAJŠÍ AUDIT

MF SR v období 25. júna – 20. septembra 2013 vykonal **vládný audit úradu** zameraný na overenie a hodnotenie dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami, účinnosti finančného riadenia a zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za roky 2010 až 2012. Audit bol vykonaný v súlade s Postupmi pre vládny audit vlastných zdrojov. Hlavný účel, cieľ ako aj čiastkové ciele vládneho auditu podľa jednotlivých auditovaných oblastí boli splnené.

VNÚTORNÝ AUDIT

Vnútorný audítor v roku 2013 vykonal **dve audítorské akcie**, použil najmä postupy pre audit zhody a systémový audit. Auditovaným subjektom bola sekcia ekonomiky, auditovaným obdobím roky 2010 – 2012. Ani „*Audit vynakladania rozpočtových prostriedkov NBÚ na prevádzku nehnuteľného majetku s dôrazom na ich efektívnosť*“, ani akcia „*Zhodnotenie vonkajších a vnútorných rozpočtových opatrení a ich dopadu na rozpočet NBÚ*“ nepreukázali žiadne porušenie finančnej disciplíny. Neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by mohli závažným spôsobom narušiť činnosť úradu a bolo by ich potrebné oznámiť orgánom činným v trestnom konaní alebo iným príslušným orgánom.

SŤAŽNOSTI

V priebehu roka úrad prijal **22 podaní označených ako sťažnosť**. Všetky boli dôkladne posúdené a vyhodnotené ako podania, ktoré nie sú sťažnosťami podľa zákona o sťažnostiach. Úrad konal v prípade všetkých podaní, ktoré ho na konanie oprávňovali, ostatné podania odstúpil vecne príslušnými orgánom.

PETÍCIE

V priebehu roka nebola úradu adresovaná **žiadna petícia**.

7. ZÁVER A PRIORITY NA ROK 2014

V roku 2013 neboli zaznamenané žiadne porušenia povinností a úloh, ktoré úradu vyplývajú zo všeobecne záväzných predpisov a noriem. Plnenie všetkých úloh z uznesení vlády bolo vykonané včas a v požadovanom rozsahu. Nevyskytla sa žiadna situácia, ktorá by mala zásadný vplyv na výkon funkcií a činností úradu.

Za najväčšie úspechy uplynulého roka možno označiť **novelizáciu dôležitých vykonávacích predpisov** k zákonu o ochrane utajovaných skutočností, zahájenie prác na legislatíve súvisiacej s prijatím **zákona o e-Governmente**, ktoré sú prvým krokom smerujúcim k naplneniu ambícií národného projektu informatizácie spoločnosti, úspešný výsledok **inšpekcií EÚ a ATOMAL**, ktoré potvrdili spoľahlivosť Slovenskej republiky ako partnera a spojenca týchto inštitúcií, **bezkolízny priebeh výkonu bezpečnostných previerok** fyzických a právnických osôb, posilnenie spôsobilostí úradu v oblasti **ochrany kybernetického priestoru**, no aj zapojenie úradu do činnosti **Národného bezpečnostného analytického centra**.

Rok 2014 bude pre úrad náročný, pretože v jeho priebehu bude vrcholiť finalizácia **legislatívy upravujúcej ochranu utajovaných informácií**, ktorá by mala zreformovať národný systém ochrany utajovaných skutočností a pritom zohľadniť aktuálny vývoj v bezpečnostnom prostredí, pozíciu Slovenskej republiky v euroatlantickom priestore, no aj potrebu účinne ochraňovať informácie v kybernetickom priestore. V roku 2014 vyprší platnosť veľkého množstva **osvedčení fyzických osôb a potvrdení o priemyselnej bezpečnosti podnikateľa**. Vykonanie nových bezpečnostných previerok významne zaťaží kapacity úradu a spolupracujúcich bezpečnostných zložiek. V roku 2014 sa pripravuje **úprava systému registrov** na Stálom zastúpení Slovenskej republiky pri EÚ a Stálej delegácii Slovenskej republiky pri NATO.

S budovaním nových spôsobilostí úradu **v oblasti ochrany kybernetického priestoru** bude súvisieť príprava strategických dokumentov v tejto oblasti a postupné zdokonaľovanie nástrojov pri ochrane utajovaných skutočností v elektronickej podobe. Pravdepodobne najväčšou výzvou, pred ktorou stojí úrad, je zefektívnenie prebiehajúcich procesov, s čím súvisí realizácia projektu **zavedenia plne elektronických služieb úradu**, ktoré zabezpečia občanom a podnikateľom komplexné vybavovanie záležitostí vo vzťahu k úradu. Táto bude realizovaná v priebehu niekoľkých nasledujúcich rokov.